

N:o 4.

Ank. till Riksd. kansli den 26 februari 1904, kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om inrättande af ett riksbankens afdelningskontor i Borås.

Andra Kammaren har till behandling af bankoutskottet hänvisat en inom nämnda kammare af herrar *P. A. Bengtsson* i Borås och *S. O. Nylander* väckt motion, däri föreslagits, att Riksdagen ville besluta att inrätta snarast möjligt ett riksbankens afdelningskontor i Borås, under de villkor och bestämmelser med afseende å kontorets verksamhet och rörelse, som bankofullmäktige skulle äga att närmare föreskrifva.

Beträffande motiveringen för detta förslag tillåter sig utskottet hänvisa till hvad i motionen anförts.

Med anledning af denna motion har utskottet anmodat fullmäktige i riksbanken att afgifva yttrande samt att i sammanhang därmed göra uttalande, huruvida, enligt fullmäktiges åsikt, den af riksbanken drifna bankrörelsen kunde anses kräfva inrättande af afdelningskontor på andra platser än i länens residensstäder.

Till följd häraf hafva fullmäktige till utskottet inkommit med en den 11 denna månad dagtecknad skrifvelse och däri anført följande:

»Det stadgande, som återfinnes i 9 § af lagen för Sveriges riksbank af den 12 maj 1897, lydde i Kungl. Maj:ts proposition till 1897

Bih. till Riksd. Prot. 1904. 6 Saml. 1 Afd. 4 Häft. (N:o 4).

års Riksdag, i öfverensstämmelse med hvad kommittén af 1889 hade föreslagit, sålunda:

»Riksbanken drifver sin rörelse vid hufvudkontor i Stockholm samt vid afdelningskontor inom riket; och skall ett sådant kontor finnas inom hvarje län utom Stockholm.»

Det särskilda utskottet vid 1897 års riksdag föreslog för sin del ingen ändring i affattningen af nämnda §, hvilken ock blef af Första Kammaren antagen, men vid behandlingen i Andra Kammaren af utskottsbetänkandet föreslogs, att ordet »*minst*» skulle inskjutas framför »ett sådant». Andra Kammaren godkände det föreslagna tillägget, och då utskottet afgaf förnyadt betänkande i anledning af de skiljaktiga besluten i kamrarne, hemställde utskottet, att Första Kammaren måtte biträda medkammarens beslut, och blef utskottets hemställan härom af Första Kammaren godkänd. I följd häraf lyder 9 § i sin senare del nu: »och skall minst ett sådant kontor finnas inom hvarje län utom Stockholms».

Den sålunda af Riksdagen beslutade ändringen i affattningen af stadgandet ger vid handen, att, såsom ock vid diskussionen i Andra Kammaren uttryckligen angafs, ett riksbankskontor bör kunna få komma till stånd inom ett län, äfven där ett sådant kontor förut finnes inrättadt. Såsom grund till medgifvandet härutinnan anfördes, att det skulle kunna inträffa, att det funnes i länet någon plats, som i betydenhet vida öfverginge den, där afdelningskontor redan funnes. I själfva verket är detta fallet i mer än ett län och i vissa andra gifves det utom residensstäderna orter, hvilkas befolkningsförhållanden och affärslif äro af beskaffenhet att kunna föranleda till anordnandet därstädes af ett riksbankskontor. Riksbankens verksamhet i och för sig fordrar visserligen icke för närvarande med nödvändighet, att nya afdelningskontor öppnas, sedan i hvarje län utom Stockholms dylika kontor blifvit inrättade, men däremot torde det för affärslifvet inom landet få anses fördelaktigt, om riksbankens verksamhet utsträckes till vissa mera betydande städer; och tillåta sig fullmäktige med afseende härpå erinra, att, utom den i motionen framhållna staden Borås, följande städer kunna, från söder till norr räknadt, nämnas såsom lämpliga platser för afdelningskontor af riksbanken, nämligen Helsingborg, Norrköping, Eskilstuna och Sundsvall.

Att emellertid de nya kontor, som anses kunna eller böra anordnas, endast efter hand må öppnas, torde knappast närmare behöfva motiveras, och bör enligt fullmäktiges åsikt under inga förhållanden

ett nytt afdelningskontor under innevarande r ifrågakomma, i följd af de förändringar, som vidtagits i riksbankens inre förvaltning i sammanhang med indragningen af de enskilda bankernas sedlar.

Vid sådant förhållande anse fullmäktige det icke vara af behovvet påkalladt, att Riksdagen redan i år fattar beslut därom, att ett nytt afdelningskontor skall upprättas vare sig på den ena eller andra platsen.»

Vid skrifvelsen var fogadt utdrag af bankofullmäktiges protokoll för den 18 innevarande februari, enligt hvilket vid justeringen af förestående skrifvelse fullmäktiges ordförande anført följande:

»Då under de senaste åren ett större antal riksbankens afdelningskontor blifvit inrättade i sammanhang med indragningen af den enskilda sedelutgifningsrätten, anser jag lämpligast, att någon tids erfarenhet af dessa åtgärder afvaktas, innan riksbanken ytterligare utvidgar sin verksamhet genom inrättande af nya afdelningskontor. Något behof af ökade lånetillfällen synes ej heller förefinnas, då den enskilda bankverksamheten samtidigt i synnerligt hög grad utvidgats.»

Såsom fullmäktige i ofvanstående utlåtande framhållit, har det genom den slutliga affattningen af riksbankslagens § 9 blifvit erkändt, att afdelningskontor af riksbanken kunna inrättas äfven på andra orter än i länens residensstäder. Utskottet finner också, att riksbanken genom inrättande af afdelningskontor i vissa större städer, som äro centralpunkter för affärslif och industri, skulle befordra sin uppgift att underlätta och reglera den allmänna rörelsen inom landet samt därigenom gagna både affärslifvet och den enskilda bankrörelse, som kan drivas på en dylik ort. Dock torde tidpunkten ännu icke vara inne för en sådan utsträckning af riksbankens verksamhet, då icke ens ett år flutit från det afdelningskontor blifvit öppnade inom samtliga residensstäder samt det måste anses lämpligast, att någon tids erfarenhet af dessa kontors verksamhet afvaktas, innan riksbanken ytterligare utvidgar sin rörelse.

I anslutning till hvad fullmäktiges flertal i ärendet anført får därför utskottet, under uttalande af sin uppfattning, att riksbankens fullmäktige ej torde underlåta att, när de finna tidpunkten lämplig för utvidgning uti ifrågavarande riktning af bankens verksamhet, hos Riksdagen därom göra framställning och samtidigt föreslå den ordning, i hvilken nya afdelningskontor af riksbanken böra inrättas, hos Riksdagen hemställa,

att förevarande motion icke för närvarande må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 26 februari 1904.

På bankoutskottets vägnar:

F. A. BOSTRÖM.

Herr *Biesèrt* har begärt få här antecknadt, att han icke deltagit i detta ärendes slutliga behandling inom utskottet.